

3. Про адвокатуру та адвокатську діяльність: Закон України від 05.07.2012 № 5076-VI. Редакція від 05.01.2017. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5076-17>.

4. Шeverдін М. Основні принципи адвокатської етики. URL: <https://uba.ua/ukr/news/4919/>.

Науковий керівник: кандидат юридичних наук, доцент кафедри організації судових, правоохоронних органів та адвокатури Національного університету «Одеська юридична академія» **Кісліцина Ірина Олександрівна**

Ельцов Д.В., Мазєн І.Д.

*студенти 4-го курсу факультету адвокатури
Національного університету «Одеська юридична академія»*

ДЕЯКІ ПИТАННЯ ІНСТИТУТУ АДВОКАТСЬКОЇ ТАЄМНИЦІ

Професія адвоката займає особливо важливе місце в системі захисту прав та інтересів осіб. Адже адвокат – проміжна ланка посередництва та захисту між його клієнтом та іншими суб'єктами. Для того, щоб кваліфікована правнича допомога адвоката була надана достойно та якісно, адвокат наділений відносно широким обсягом повноважень і обов'язків.

Оскільки відносінам захисту прав клієнта адвокатом не завжди притаманний однозначний характер, у законодавство України ще у 1992 році було введено інститут адвокатської таємниці. Варто зазначити, що питання адвокатської таємниці було і залишається актуальним предметом дискусій серед адвокатів, вчених та правознавців.

Адвокатську таємницю в правовій доктрині розглядають як різновид професійної таємниці. Відповідно до ч.1 ст.22 вищезазначеного закону, адвокатською таємницею є будь-яка інформація, що стала відома адвокату, помічнику адвоката, стажисту адвоката, особі, яка перебуває у трудових відносинах з адвокатом, про клієнта, а також питання, з яких клієнт (особа, якій відмовлено в укладенні договору про надання правової допомоги з передбачених цим Законом підстав) звертався до адвоката, адвокатського бюро, адвокатського об'єднання, зміст порад, консультацій, роз'яснень адвоката, складені ним документи, інформація, що зберігається на електронних носіях, та інші документи і відомості, одержані адвокатом під час здійснення адвокатської діяльності [2].

За твердженням М. Погорецького, предметом адвокатської таємниці слід вважати: 1) факт звернення довірителя до адвоката, характер і зміст наданої йому юридичної допомоги; 2) відомості з особистого життя, сімейної,

інтимної, суспільної, службової, господарської та іншої сфер діяльності довірителя, повідомлені адвокату (наразі адвокат може використовувати такі відомості у своїй діяльності лише у випадку згоди на це довірителя); 3) особисті записи довірителя, письмові документи, аудіо- та відеозаписи, інформація на електронних носіях. Усе це, а також відомості, отримані адвокатом унаслідок його участі в закритих судових засіданнях, та будь-які інші відомості, пов'язані з наданням юридичної допомоги, розголошення яких може завдати шкоду охоронюваним законом інтересам довірителя, адвоката або інших осіб, становить предмет адвокатської таємниці [3].

Отже, основна мета реалізації принципу адвокатської таємниці зводиться до забезпечення довірчих відносин між клієнтом та адвокатом. Оскільки адвокат зможе успішно «спорудити» сильну лінію захисту, лише коли він володіє повною за своїм змістом інформацією, яку можна отримати тільки за умови довіри клієнта. До інформації, яка не підлягає розголошенню, входить абсолютно вся інформація, одержана від клієнта і про клієнта, а також, яка стала відомою адвокату у зв'язку з поданням правової допомоги, здійсненням захисту і представництва, щодо якої відсутня згода клієнта на її розголошення. Правила адвокатської етики покладають на адвокатів обов'язок зберігати конфіденційність будь-якої інформації, зокрема, будь-якої інформації стосовно клієнта. Крім того, це стосується інформації щодо його особи або інших осіб у процесі здійснення адвокатської діяльності. Звідси, до такої інформації належить і сам факт звернення особи до адвоката. Цікавим і вартим уваги є те, що під час консультативної діяльності клієнт змушений доводити до відома адвоката (фактично чужу людину) щодо власного приватного життя.

Нормативне регулювання адвокатської таємниці здійснюється на двох рівнях: міжнародному та внутрішньодержавному. Резолюція Генеральної Асамблеї ООН № 43/173 від 9.12.1988 року щодо принципів захисту осіб, які підлягають затриманню, – один з ключових міжнародних документів, які стосуються принципу конфіденційності адвокатської таємниці [4]. Так, Принцип 18, закріплений у даному документі, передбачає право затриманого або заарештованого, на його відвідування адвокатом, консультації та зв'язок із ним без зволікання чи цензури в умовах цілковитої конфіденційності.

Вітчизняні норми, що регулюють принципи адвокатської таємниці, базуються на конституційних нормах, а саме на ст. 32 Конституції України, згідно із якою ніхто не може зазнавати втручання в його особисте і сімейне життя, крім випадків, передбачених Конституцією України [1].

У Присязі адвокат зобов'язується «суворо зберігати адвокатську таємницю». Тому за розголошення відомостей, що становлять адвокатську таємницю, адвокат несе дисциплінарну відповідальність.

Закріплення принципу адвокатської таємниці вимагає його належного правового врегулювання. Посилення гарантій адвокатської таємниці можна

вважати потрібним, закономірним кроком розвитку правових відносин в Україні. Адвокатська таємниця є невід'ємним елементом консультативної діяльності адвоката. Позаяк адвокатська таємниця з'являється в момент звернення до адвоката за правовою допомогою, а сам факт звернення, суть проблеми з якою звернулася особа, а також зміст первинної консультації становлять предмет професійної таємниці.

У наш час спостерігається низка проблем, пов'язаних із захистом адвокатської таємниці. Існують численні прогалини та колізії, невідповідність одних нормативно-правових актів іншим.

Можна зробити висновок, що для розв'язання названих проблем, варто об'єднати досвід осіб, які практикують адвокатську діяльність і кожного дня зіштовхуються з питаннями, пов'язаними з недосконалістю законодавства, а також додати теоретичні доробки, аналізи. Як результат, теорія і практика при взаємодії зможуть знищити всі проблеми, які мають відношення до адвокатської таємниці.

Список використаної літератури:

1. Конституція України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр>.
2. Про адвокатуру та адвокатську діяльність: Закон України № 5076-VI від 05.07.2012 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5076-17#Text>.
3. Подольный Н. А. Адвокатская тайна и проблемы обеспечения безопасности общества от терроризма и организованной преступности. *Адвокатская практика*. 2005. № 1. С. 8-9.
4. Свод принципов защиты всех лиц, подвергаемых задержанию или заключению в какой бы то ни было форме. Резолюция 43/173 Генеральной Ассамблеи ООН от 9 декабря 1988 г. URL: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/995_206.

Науковий керівник: кандидат юридичних наук, асистент кафедри організації судових, правоохоронних органів та адвокатури Національного університету «Одеська юридична академія» **Деменчук Марина Олександрівна**